МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ОБОВ'ЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ БІЗНЕС-ПРОЄКТІВ»

Мова навчання – ***українська***

Шифр та найменування галузі знань ***D «Бізнес, адміністрування та право»***

Код та найменування спеціальності ***D7 «Торгівля»***

Освітньо-наукова програма ***Підприємництво та торгівля***

Ступінь вищої освіти ***доктор філософії***

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності ***D7 «Торгівля»***
від 31.08.2026 року протокол №1

Реєстраційний номер у відділі аспірантури та докторантури

16-D7-2026A

1. Загальна інформація

Кафедра: Бізнесу і торгівлі

Викладач: **Басюркіна Наталія Йосипівна,** завідувач кафедри бізнесу і торгівлі, доктор економічних наук, професор

Контакти:
nataliiabasiurkina@gmail.com
0987269600

Профайл

Освітній компонент викладається на *2* курсі у *1* семестрі
Кількість: кредитів - 3, годин - 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	12	18
заочна	18	8	10
Самостійна робота, годин	Денна -60		Заочна - 72

Розклад занять

2. Анотація освітнього компоненту

Поняття «проєкт» та «проєктування» все більш тісно входять в наше повсякденне життя, а сучасне оточуюче нас середовище являє собою світ проектів, які необхідно реалізувати за для досягнення поставленої мети, в заданий відрізок часу та в межах наявних ресурсів. Для отримання бажаного результату проекти потребують постійного управління, що полягає в цілеспрямованій координації необхідних дій для досягнення поставлених цілей в бізнесі. Вивчення дисципліни «Управління ефективністю бізнес-проєктів» ґрунтується на знаннях та вміннях, які здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії отримали під час вивчення ОК «Цифрова наука та інформаційна грамотність», ОК «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» та передує вивченню ОК «Креативні механізми управління бізнесом».

3. Мета освітнього компоненту

Метою дисципліни «Управління ефективністю бізнес-проєктів» є вивчення аспірантами основ проектування, набуття навичок використання здобутих знань для ефективного впровадження проектних рішень у практичній діяльності бізнесу.

Основним завданням вивчення дисципліни «Управління ефективністю бізнес-проєктів» є вивчення аспірантами базових положень проектного менеджменту; визначення місця проекту на підприємстві та виявлення найбільш розповсюджених підходів до формування структури життєвого циклу проекту, ознайомлення з принципами внесення змін та управління проектами на підприємстві; визначення методів та інструментів проектування; обґрунтування необхідності управління якістю, часом та ресурсним забезпечення проекту, визначення форм організації проектної діяльності на підприємстві.

Згідно з вимогами освітньої програми в результаті вивчення дисципліни «Управління ефективністю бізнес-проєктів» » здобувач освіти повинен::

знати:

- сутність, зміст, основні принципи бізнес-проектування;
- механізми, інструменти, методи, засоби, функції проектного менеджменту;
- види проектів та особливості їх реалізації;
- нормативно-правове та організаційне забезпечення розробки проекту;
- методи планування та реалізації проектів;
- теоретичні основи забезпечення контролю при реалізації проектів

уміти:

- визначати фази реалізації бізнес-проекту;
- проводити оцінку інвестиційних проектів за різних умов інвестування та фінансування; планувати час реалізації проекту;
- проектувати організаційну структуру, здійснювати розподіл повноважень і відповідальності на основі їх делегування;
- розробляти процедури і методи контролю;
- ефективно організувати групову роботу на основі знання процесів групової динаміки та принципів формування проектної команди;
- оцінювати вплив інвестиційних рішень та рішень з фінансування на зростання цінності (вартості) компанії.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Управління ефективністю бізнес-проєктів» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, та освітньо-науковій програмі "Підприємництво та торгівля" підготовки докторів філософії.

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК05. Здатність розробляти та управляти проектами.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Здатність продукувати, обґрунтувати нові ідеї, гіпотези і моделі, та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК04. Здатність усно та/або письмово презентувати,обговорювати, опробовувати, результати досліджень, розробок, проектів українською та іноземною мовами

СК08. Здатність забезпечувати підготовку бізнес – проєктів, координувати підготовку проектних пропозицій щодо фінансування та реєстрації наукових розробок.

Програмні результати навчання:

РН03. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні, економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційно-комунікативні технології, прилади та обладнання

РН05. Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН06. Приймати ефективні, етичні та соціально відповідальні рішення, забезпечувати лідерство, автономність та міжособистісну взаємодію у їх реалізації в професійній діяльності.

РН07. Аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці.

РН10. Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.

РН 14. Вміти управляти ефективністю бізнес – проєктів, координувати підготовку проектних пропозицій щодо фінансування та реєстрації наукових розробок.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Загальні особливості проєктного підходу до управління підприємством			
1	Сутність і концепції проєктного управління. Роль бізнес-проєктів у підвищенні ефективності діяльності підприємства та забезпеченні сталого розвитку	2	2
2	Типологія, структура та життєвий цикл проєктів. Бізнес-план як інструмент стратегічного управління та залучення інвестицій	2	1
3	Система управління бізнес-проєктами**.** Організаційна структура, нормативне забезпечення, міжнародні стандарти управління проєктами (PMBoK, ISO 21500, PRINCE2).	2	1
Змістовний модуль 2. Базові поняття та інструменти оцінки ефективності проєктів			
4	Передінвестиційна фаза проєкту. Обґрунтування доцільності, оцінювання ринкових можливостей, визначення цілей	2	1
5	Комплексне планування проєкту. Розробка організаційного, фінансового, виробничого та маркетингового планів	2	1
6	Оцінка ефективності бізнес-проєктів. Методи NPV, IRR, PI, DPP, EVA. Сценарний та чутливісний аналіз.	1	1
7	Оцінювання ризиків і невизначеностей. Система моніторингу ризиків, побудова карти ризиків, розробка планів реагування	1	1
Разом за ОК:		12	8

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної/лабораторної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Роль і значення проєктного управління у сталому розвитку підприємства	1	1
2	Порівняння традиційних і проєктних моделей управління	1	1
3	Класифікація та структура бізнес-проєктів	1	1
4	Розроблення бізнес-плану проєкту: структура та зміст	1	1
5	Система управління бізнес-проєктом: ролі, функції, стандарти	1	1
6	Передінвестиційні дослідження проєкту	1	1
7	Оцінка інвестиційної привабливості бізнес-ідеї	2	1
8	Розроблення організаційно-виробничого плану	2	1
9	Формування фінансового плану проєкту	2	0,5
10	Маркетинговий план бізнес-проєкту	2	0,5
11	Оцінка ефективності проєкту	2	0,5
12	Ідентифікація та управління ризиками проєкту	2	0,5
Всього за ОК:		**18**	**10**

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	*Тема:* Типологія бізнес-проєктів та структура бізнес-плану Опрацювати навчальний матеріал та дати письмові відповіді: – Визначити особливості зовнішнього та внутрішнього середовища проєкту.	8	10

	– Розкрити склад учасників проєкту відповідно до стандарту PMBoK. – Пояснити взаємозв'язок між проєктом і бізнес-планом. Виконати тестові завдання.		
2	*Тема:* Передінвестиційні дослідження та оцінка доцільності реалізації проєкту Опрацювати матеріал і відповісти письмово: – Визначити критерії оцінки актуальності та життєздатності проєкту. – Охарактеризувати SMART-критерії формулювання цілей. Виконати тестові завдання.	8	10
3	*Тема:* Організаційно-виробничий і маркетинговий аспекти бізнес-плану Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: – Розкрити структуру типової моделі бізнес-плану. – Пояснити зміст резюме проєкту. – Порівняти стандарти бізнес-плану за UNIDO та ЄБРР. Виконати тестові завдання.	8	10
4	*Тема:* Фінансове планування у бізнес-проєкті Опрацювати матеріал і відповісти письмово: – Пояснити порядок формування витрат проєкту. – Визначити різницю між постійними та змінними витратами. – Розкрити методику розрахунку фонду оплати праці. Виконати тестові завдання.	7	10
5	*Тема:* Інвестиційне планування та побудова мережевої моделі проєкту Опрацювати матеріал і дати відповіді: – Розкрити етапи планування виробництва продукції чи послуг. – Обґрунтувати мету та логіку формування маркетингового плану проєкту. Виконати тестові завдання.	8	10
6	*Тема:* Оцінювання ефективності бізнес-проєкту Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: – Пояснити сутність SWOT-аналізу. – Навести основні показники оцінки ефективності бізнес-проєктів. – Охарактеризувати принципи креативного управління новаторством і зниження невизначеності. Виконати тестові завдання.	10	12
7	*Тема:* Управління ризиками бізнес-проєкту Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: – Ідентифікувати основні типи ризиків бізнес-проєкту. – Визначити методи управління ризиками. Виконати тестові завдання.	10	10
Всього за ОК:		**60**	**72**

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- тестування знань здобувачів за темами;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.

- підготовка доповідей,повідомлень.

Підсумковий контроль – ***екзамен.***

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів
Змістовний модуль 1. Загальні особливості проєктного підходу до управління підприємством	
Лекційний курс *	-
Практичні роботи*	25
Самостійна робота*	5
Доповіді	5
Всього за змістовний модуль 1	35
Змістовний модуль 2. Базові поняття та інструменти оцінки ефективності проєктів	
Лекційний курс *	-
Практичні роботи*	25
Самостійна робота*	5
Доповіді	5
Всього за змістовний модуль 2	35
Екзамен	30
Всього	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в Одеському національному технологічному університеті.

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

4,5 - 5 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,1 – 3,4 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (за один модуль згідно відсотку виконання)

4,5 - 5 балів	*90 - 100 %*	відмінно
4,0 - 4,4 балів	*74 – 89%*	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	*60 – 73%*	добре
2,1 – 3,4 балів	*35 – 59 %*	достатньо
0-2 балів	*0-35 %*	незадовільно

Підготовка доповідей з презентаціями (оцінка за одну доповідь)

4,1-5,0	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
3,1 -4,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
2,1 – 3,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	добре
1,1 – 2,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 1	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

Критерії оцінювання екзамену

27-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
23-26 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
18-22 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, уміннями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, , тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань)

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування, підготовка доповідей, розв’язання тестів.

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Діагностика бізнес-проєктів та бізнес-інжиніринг [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. В. Ксьондз, В. І. Кифяк, В. В. Кіндзерський ; Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. — 400 с.

2. Антикризове управління бізнесом [Електронний ресурс] : навч. посіб. / А. І. Ковальов, Н. В. Кічук, Н. В. Захарченко та ін. ; Одес. нац. екон. ун-т. — Одеса : ОНЕУ, 2022. — 182 с

3. Економіка та бізнес-інновації [Електронний ресурс] = Economics and Business

Innovation : підручник / Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева, Ю. М. Завдов'єва та ін. ; за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. — Суми : Унів. книга, 2023. — 702 с.

4. Конспект лекцій з дисципліни "Управління ефективністю бізнес-проєктів" [Електронний ресурс] : для здобувачів, що навчаються за спец. 076 "Підприємництво та торгівля" освітньо-науковою програмою "Підприємництво та торгівля" ступеня вищої освіти "Доктор філософії" ден. і заоч. форм навчання / Н. Й. Басюркіна ; Каф. торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 61 с.

5. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з освітнього компонента "Інноваційний менеджмент" [Електронний ресурс] : для здобувачів СВО "Магістр" зі спец. G 13 "Харчові технології" галузі знань G "Інженерія, виробництво та будівництво" освітньо-професійної програми "Технології зберігання і переробки зерна" ден. і заоч. форм навчання / Н. Й. Басюркіна, Л. Д. Дмитренко ; відп. за вип. Н. Й. Басюркіна ;Каф. ТПТ та УБ. — Одеса : ОНТУ, 2025. — 48 с.

6. Управління ефективністю бізнес-проєктів: методичні вказівки до практичних робіт [Електронний ресурс] : для здобувачів, що навчаються за спец. 076 "Підприємництво та торгівля" освітньо-науковою програмою "Підприємництво та торгівля" ступеня вищої освіти "Доктор філософії" ден. і заоч. форм навчання / Н. Й. Басюркіна ; Відп. за вип. Н. Й. Басюркіна ;Каф. торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 35 с

7. Організація власного бізнесу [Електронний ресурс] : навч. посіб. / за ред. Є. В. Ткача ; Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. — Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. — 264 с.

8. Діагностика бізнес-проєктів та бізнес-інжиніринг [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. В. Ксьондз, В. І. Кифяк, В. В. Кіндзерський ; Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. — 400 с.

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» https://zakon.rada.gov.ua/laws
2. Урядовий портал https://www.kmu.gov.ua/
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України https://minjust.gov.ua/
4. Басюркіна Н. Й., Спаський І. Д. Метакогнітивні аспекти поєднання людини та техніки у сучасних механізмах оновлення основного капіталу агропідприємств в умовах цифрової трансформації. Екномічний аналіз. 2025. Том 35. №2. С. 100-108. https://doi.org/10.3577 4/econa2025.02.100
5. Роль бізнес-плану в управлінні підприємницькою структурою: ключові функції, завдання та особливості розробки для підвищення конкурентоспроможн ості. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2025. №2. С. 523-527. https://doi.org/10.3189 1/2307-5740-2025 340-83

9.Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, Корпоративному кодексу ОНТУ, Кодексу академічної доброчесності ОНТУ, Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців

Викладач ПІДПИСАНО Наталія БАСЮРКІНА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри бізнесу і торгівлі

Протокол №1 від 31.08.2026 року

Завідувач кафедри ПІДПИСАНО Наталія БАСЮРКІНА

ПОГОДЖЕНО:
Гарант ОНП «Підприємництво та торгівля,
д.е.н., професор ПІДПИСАНО Наталія БАСЮРКІНА